

Ιστορία, θεωρίες και θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης

Μάθημα 1^ο: Από τις απαρχές μέχρι την ΕΚΑΧ

Ιωάννης Παπαγεωργίου, Επίκουρος Καθηγητής
Τμήμα Πολιτικών Επιστημών, ΑΠΘ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μάθημα 1^ο

Από τις αρχές μέχρι την ΕΚΑΧ

Περιεχόμενα μαθήματος

1. Η προϊστορία της ευρωπαϊκής ενοποίησης.
2. Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο. Προσπάθειες οικονομικής, πολιτικής και στρατιωτικής ενοποίησης.
3. Η γένεση της κοινοτικής Ευρώπης. ΕΚΑΧ.

Σκοποί μαθήματος

- Ο εντοπισμός των ιστορικών καταβολών της ιδέας της ευρωπαϊκής ενοποίησης.
- Η ανάδειξη της καταλυτικής συμβολής των συνεπειών του Α΄ και Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου στο εγχείρημα της οικοδόμησης της Ευρώπης.
- Η προσέγγιση της σταδιακής ευρωπαϊκής ενοποίησης μέσα από την συγκρότηση κοινοτικών οργανισμών όπως η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ).

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

1^η ενότητα

Η προϊστορία της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης

Η προϊστορία της ευρωπαϊκής ενοποίησης 1/5

- Η ενοποίηση της Ευρώπης μέσω βίας ή κατάκτησης
  - Ρωμαϊκή αυτοκρατορία
  - Αγία Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία Γερμανικού Έθνους
  - Ναπολεόντεια Αυτοκρατορία
  - Χιτλερική Ευρώπη.

Η προϊστορία της ευρωπαϊκής ενοποίησης 2/5

- Το ευρωπαϊκό δίλημμα: Ενότητα ή διαίρεση.
- Τα κοινά χαρακτηριστικά
  - Η θρησκεία
  - Κοινές πολιτιστικές αναφορές.
- Τα διαφορετικά χαρακτηριστικά
  - Εθνικές διαφορές
  - Διιστάμενα κρατικά συμφέροντα.

Η προϊστορία της ευρωπαϊκής ενοποίησης 3/5

- Οι αφορμές
  - Πάντα ο κίνδυνος του πολέμου.
  - Σχεδόν πάντα ένας εξωτερικός αντίπαλος.
  - Στην ιστορική πορεία, η προσπάθεια ενοποίησης αποτύγχανε όταν ο κίνδυνος αυτός απομακρυνόταν.

Η προϊστορία της ευρωπαϊκής ενοποίησης 4/5

- Το «Μεγάλο Σχέδιο» του Ερρίκου 4^{ου} της Γαλλίας και του Δούκα Συλλύ
  - μια συνομοσπονδία χριστιανικών κρατών της Ευρώπης που θα λύνουν ειρηνικά τις διαφορές τους.
  - Η περίοδος της Μεταρρύθμισης.
- **Charles-Irénée Castel de Saint-Pierre (Αββάς Σεν Πιερ)**
«Projet pour rendre la paix perpétuelle en Europe» 1713.
Η δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Κοινωνίας των Εθνών (με ένα διεθνές δικαστήριο).

Η προϊστορία της ευρωπαϊκής ενοποίησης 5/5

- **William Penn (Πενσυλβάνια)**
  - μια ένωση των Ευρωπαϊκών κρατών (πρόταση δημιουργίας ευρωπαϊκής Δίαιτας).
- **Victor Hugo (Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης – Διεθνές Συνέδριο Ειρήνης – Παρίσι 1949)**
  - «Nous aurons ces grands Etats-Unis d'Europe, qui couronneront le vieux monde comme les Etats-Unis d'Amérique couronnent le nouveau».
  - http://lesartistes.pagesperso-orange.fr/Victor_Hugo.html .

Η προϊστορία της ευρωπαϊκής ενοποίησης – Καντ

- ***Zum ewigen Frieden* (1795) Προς την Αιώνια Ειρήνη**
- Τα κράτη ζουν όπως τα ζώα στη ζούγκλα σήμερα – η δημιουργία κοινωνίας ανάμεσά τους απαιτεί την υιοθέτηση κανόνων συμβίωσης όπως μεταξύ των ανθρώπων.
- Για να επιτευχθεί μια συμμαχία ειρήνης (*foedus pacificum*) θα πρέπει να δημιουργηθεί μια ομοσπονδία ύστερα από την πρωτοβουλία ενός ισχυρού λαού που θα απαρτίσει μια ρεπουμπλικανική πολιτεία και θα αποτελέσει το «κέντρο» της ομοσπονδιακής ένωσης.
- Η ένωση αυτή θα συνεπάγεται ένα διεθνές δίκαιο με αμοιβαίες παραχωρήσεις και θα οδηγήσει σε ένα διαρκώς διευρυμένο κράτος εθνών το οποίο θα περιλάβει στο τέλος όλους τους λαούς της γης.

Η Ευρωπαϊκή ενοποίηση μετά τον 1^ο Παγκόσμιο Πόλεμο

- Μανιφέστο για την Πανευρώπη (Richard Coudenhove-Kalergi) 1923 → το πρώτο λαϊκό κίνημα για την Ευρώπη. Στόχος: προστασία από ΕΣΣΔ, αποφυγή νέου πολέμου, επιβίωση ευρωπαϊκών χωρών.
- «Μνημόνιο για την Οργάνωση μιας Ευρωπαϊκής Ομοσπονδιακής Ένωσης» – Σχέδιο Briand. 1929-30 (http://www.franceurope.org/pdf/memorandum_francais.pdf) – (μια Ευρωπαϊκή Σύνοδος, μια μόνιμη πολιτική γραμματεία, ένα εκτελεστικό όργανο, συντονισμός πολιτικών και Κοινή Αγορά).
  - Αποτυχία (θάνατος Στρέζεμαν, οικονομική κρίση, απόρριψη από Μ. Βρετανία).

Η Ευρωπαϊκή ενοποίηση κατά τον 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο 1/2

- Η άνοδος του χιτλερικού καθεστώτος το 1933 → τέλος ιδεών ενοποίησης.
- Η βεβαιότητα ενός νέου πολέμου αναβιώνει τις πολιτικές συζητήσεις για την ένωση της Ευρώπης –» διαφύλαξη ειρήνης.
- Federal Union - “Europe must federate or perish”.

Η Ευρωπαϊκή ενοποίηση κατά τον 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο 2/2

- Η κριτική κατά του έθνους κράτους
    - Ο εθνικισμός → το αίτιο του πολέμου.
  - Η αποδυνάμωση του κρατικού ιστού
    - Το κράτος αδύναμο να προσφέρει βασική προστασία (ασφάλεια, προστασία συνόρων).
    - Απονομιμοποίηση του εθνικού κράτους.
- Γενική αμφισβήτηση του συστήματος κρατών της Ευρώπης .

Η Ευρωπαϊκή ενοποίηση στα κινήματα της αντίστασης 1/2

- Το Μανιφέστο το Βεντοτένε (Αλτιέρο Σπινέλι) 1941.
- «Η απόλυτη αυτοδυναμία των εθνικών κρατών οδήγησε στην ανάπτυξη επεκτατικών τάσεων ...
- Το πρόβλημα που πρέπει να λυθεί αρχικά... είναι η οριστική άρση της διαίρεσης της Ευρώπης σε κυρίαρχα εθνικά κράτη.

Η Ευρωπαϊκή ενοποίηση στα κινήματα της αντίστασης 2/2

- Η διαχωριστική γραμμή μεταξύ προοδευτικών και αντιδραστικών κομμάτων δεν ξεχωρίζει πια τυπικά μόνο μια πλατύτερη από μια στενότερη δημοκρατία, έναν καλύτερο από έναν χειρότερο ποιοτικά προς εγκαθίδρυση σοσιαλισμό, αλλά, ... αυτούς που αντιλαμβάνονται ως βασικό στόχο της πάλης ... την κατάκτηση της εθνικής πολιτικής εξουσίας ... από εκείνους που θεωρούν ως κύριο καθήκον τους να δημιουργήσουν ένα σταθερό διεθνές κράτος και που αφού κατακτήσουν την εθνική εξουσία θα την χρησιμοποιήσουν πρώτα – πρώτα ως εργαλείο για να σφυρηλατήσουν τη διεθνή ενότητα.
- http://www.europarl.gr/view/el/press-release/news/news_2011/january_2011/jan6.html;jsessionid=80570E18FBE923DD114C576799FF1A50.

Ο ρόλος των οργανώσεων της αντίστασης

- Δήλωση των Ευρωπαϊκών Αντιστάσεων (Γκστάαντ Ιούλιος 1944)
  - Να υπάρξει εγγύηση της ειρήνης μέσω της οικονομικής ενοποίησης για να τεθεί τέλος στους εθνικισμούς και τον προστατευτισμό του Μεσοπολέμου, εντάσσοντας και την Γερμανία .
- Πρόγραμμα του Χέρτενσταιν (Ελβετία 15-22/9/44)
  - Το μελλοντικό πλαίσιο της Ευρώπης περιλαμβάνει ένα ευρωπαϊκό ομοσπονδιακό κράτος. Οι χώρες της Ευρώπης εκχωρούν αρμοδιότητες στο ευρωπαϊκό επίπεδο. Μετέχει και η δημοκρατική Γερμανία.

2^η ενότητα

Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο. Προσπάθειες οικονομικής, πολιτικής και στρατιωτικής ενοποίησης

Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο.

Ενδογενείς λόγοι 1/3

- Ενδογενείς λόγοι:
  - το Γερμανικό ζήτημα και
  - η αμφισβήτηση του συστήματος των εθνικών κρατών στην ευρωπαϊκή ήπειρο.

Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο.

Ενδογενείς λόγοι 2/3

Το Γερμανικό ζήτημα

- Διαίρεση ή διάλυση της Γερμανίας
- Ο κεντρικός ρόλος της Γερμανίας στην Ευρωπαϊκή οικονομία .

Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο.

Ενδογενείς λόγοι 3/3

Η αμφισβήτηση του συστήματος των εθνικών κρατών στην ευρωπαϊκή ήπειρο.

- Ο εθνικισμός → αιτία πολέμου.
- Η κατάρρευση της ευρωπαϊκής κοινωνίας και οικονομίας.
- Η ανεπάρκεια της προπολεμικής δημοκρατίας
  - Η έλξη των σοσιαλιστικών ιδεών
  - Το κράτος πρόνοιας.

Ο Βομβαρδισμός της Δρέσδης

Η κατεστραμμένη Δρέσδη μετά τους αεροπορικούς βομβαρδισμούς της 13^{ης} και 14^{ης} Φεβρουαρίου 1945,

Πηγή: **Bombing of Dresden in World War II**,
<http://en.wikipedia.org>, Bundesarchiv, Bild 146-1994-041-07
/ CC-BY-SA.

Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο.

Εξωγενείς παράγοντες 1/2

- Οι εξωγενείς παράγοντες
  - Ο Ψυχρός Πόλεμος και η Σοβιετική απειλή
    - Η Γερμανία είναι σύνορο ανάμεσα στις δύο Ευρώπες.
  - Η κατάρρευση της ευρωπαϊκής παντοδυναμίας
    - Η αποαποικιοποίηση.

Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο.

Εξωγενείς παράγοντες 2/2

- Ο ρόλος των ΗΠΑ
  - Η ενοποίηση της Ευρώπης →
    - Ιδεολογικός στόχος (η επέκταση του αμερικανικού πολιτικού συστήματος).
    - Πολιτικός στόχος (ανάχωμα στις σοσιαλιστικές ιδέες).
    - Στρατιωτικός στόχος (ανάχωμα στην Σοβιετική απειλή).
    - Οικονομικός στόχος (διευκόλυνση της διοχέτευσης της αμερικανικής οικονομικής βοήθειας για την ανάκαμψη της Ευρώπης).

Η έναρξη των πολιτικών προσπαθειών ενοποίησης

- Ο λόγος του Τσώρτσιλ στο Πανεπιστήμιο της Ζυρίχης (19.9.1946)
  - → we must build a kind of United States of Europe (http://www.cvce.eu/obj/address_given_by_winston_churchill_zurich_19_september_1946-en-5da812de-3a20-4e2a-9cc1-7e0f90c8f97b.html, © European Commission Audiovisual Library).
  - Ευρωπαϊκά κινήματα.
  - Η Βρετανία είναι με την Ευρώπη, όχι στην Ευρώπη.

Ο λόγος του Τσώρτσιλ στο Πανεπιστήμιο της Ζυρίχης (19.9.1946)

Πηγή: Discours à l' Université de Zurich/ Winston Churchill. © Keystone, 1946. Είναι διαθέσιμη στο www.cvce.eu .

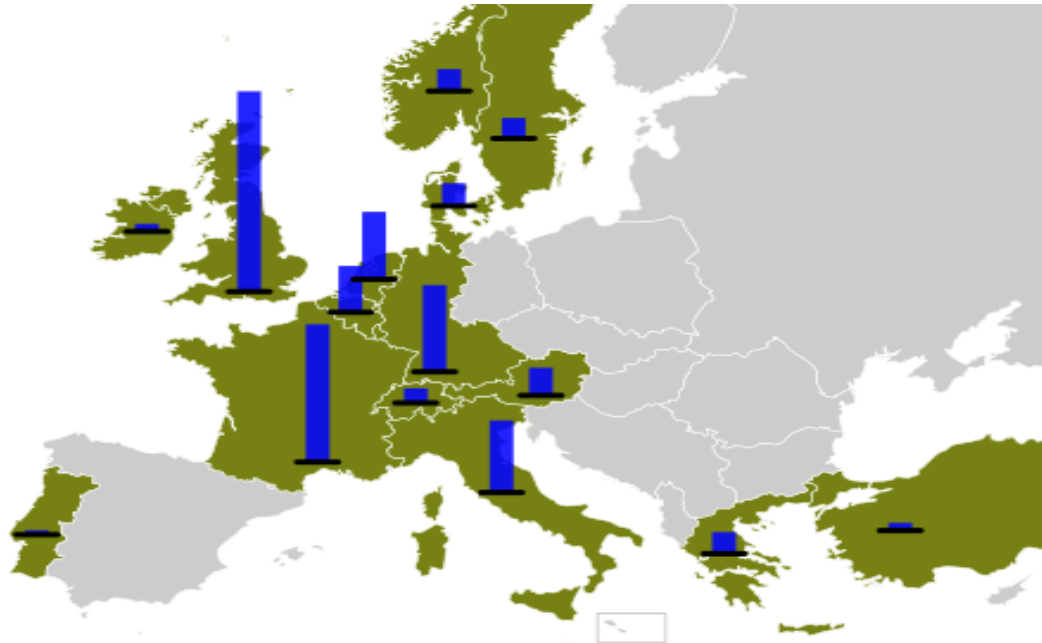

Η οικονομική ενοποίηση – Το Σχέδιο Μάρσαλ (επίσημος τίτλος European Recovery Program)

- Αμερικανική βοήθεια
  - 1945 – 47 (12 δις \$) πριν το σχέδιο – διμερής.
  - 1947 – 1951 (13 δις) πολυμερές.
- George Marshall Υπουργός Εξωτερικών ΗΠΑ (5.6.1947, Harvard University).
- 7.3. 1947 → Ο Πρόεδρος Τρούμαν ζητά από το Κογκρέσο να εγκρίνει βοήθεια προς Ελλάδα – Τουρκία.

Σχέδιο Marshall

Πηγή: Marshall Plan,
European Recovery Program expenditures by country,
<http://en.wikipedia.org/wiki>. Άδεια: CC - BY – SA 3.0.

Το σχέδιο Μάρσαλ και η Ευρώπη – Ο ΟΕΟΣ

- Οι Ευρωπαίοι πρέπει να ετοιμάσουν ένα πλάνο για την οικονομική ανάκαμψη και οι ΗΠΑ θα το χρηματοδοτήσουν.
- → οι διαπραγματεύσεις οδηγούν στον πρώτο ευρωπαϊκό οργανισμό συνεργασίας. Οργανισμός για την Ευρωπαϊκή Οικονομική Συνεργασία (ΟΕΟΣ). Από το 1961 → ΟΟΣΑ.
  - Στόχοι:
    - Μείωση δασμών.
    - Ανάπτυξη εμπορικών συναλλαγών.
    - Δημιουργία ζώνης ελεύθερου εμπορίου.

Σχέδιο Marshall

Πηγή: Marshall Plan,
E. Spreckmeester,
published Economic
Corporation
Administration –
Source,

http://en.wikipedia.org/wiki/Marshall_Plan,
Άδεια: Public Domain.

Η πολιτική ενοποίηση

- Οι τρεις θέσεις
  - Φεντεραλιστές (η Ευρώπη θα προέλθει από την κινητοποίηση των λαών).
  - Ενωτιστές (η Ευρώπη θα προέλθει από την συνεργασία κρατών).
  - Λειτουργιστές (η Ευρώπη θα προέλθει από τη ενοποίηση συγκεκριμένων τομέων της οικονομίας).

Το Συνέδριο της Χάγης η σύγκρουση ενωτιστών – φεντεραλιστών 1/2

- Μετά από πρόσκληση Τσώρτσιλ (και του κινήματος για την Ευρωπαϊκή Ένωση)
- 7 – 11 Μαΐου 1948. Χάγη. 800 σύνεδροι.
  - Πολιτική Επιτροπή
    - Εκχώρηση κυριαρχικών δικαιωμάτων σε υπερεθνικό όργανο
    - Μια κοινοβουλευτική συνέλευση
    - Χάρτης δικαιωμάτων του ανθρώπου

Το Συνέδριο της Χάγης η σύγκρουση ενωτιστών – φεντεραλιστών 2/2

- Οικονομική Επιτροπή
  - Οικονομική ενοποίηση της Ευρώπης.
- Πολιτισμική Επιτροπή
  - Ευρωπαϊκό Κέντρο Πολιτισμού
  - Ευρωπαϊκό Κέντρο Νεότητας.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης

5 Μαΐου 1949

- Το πρώτο ευρωπαϊκό πολιτικό όργανο.
- Η επιβολή των ενωτικών (διακυβερνητικών θέσεων).
- Στο Συμβούλιο της Ευρώπης εκπροσωπείται η «Μεγάλη Ευρώπη» (όλη Δυτική Ευρώπη).
  - Κοινοβουλευτική συνέλευση (μόνο συστάσεις).
  - Επιτροπή Υπουργών (αποφασίζει με ομοφωνία).
- * ΜΙΑ ΥΠΕΡΕΘΝΙΚΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ – Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Ρώμη. 4.11.1950).

Η διάσκεψη της Χάγης (1948)

Η διάσκεψη της Χάγης (1948)

http://estudiante-de-historia.blogspot.gr/2013_05_01_archive.html.

Η υπογραφή της Συνθήκης των Παρισίων (1951)

Η Συνθήκη των Παρισίων (1951)
<http://en.wikipedia.org/wiki/Europe>.

Η στρατιωτική ενοποίηση

- Η βασική διαφορά ΗΠΑ – Γαλλίας.
  - Γαλλία: η ευρωπαϊκή άμυνα → κατά της Γερμανίας.
  - ΗΠΑ: η ευρωπαϊκή άμυνα → κατά της Σοβιετικής Ένωσης.
- Τα σύμφωνα της Δουνκέρκης και των Βρυξελλών.
- Η ίδρυση του ΝΑΤΟ.

Η αποτυχία της ενοποίησης της Μεγάλης Ευρώπης

- Το Συμβούλιο της Ευρώπης → διακυβερνητικός οργανισμός (με την εξαίρεση του ΕΔΑΔ που αρχίζει να λειτουργεί από το 1959).
- Η συνεχιζόμενη διαμάχη για το ρόλο της Γερμανίας στην νέα Ευρώπη.

3^η ενότητα

Η γένεση της κοινοτικής Ευρώπης ΕΚΑΧ

Η γένεση της κοινοτικής Ευρώπης

- Robert Schuman (1886 – 1963).
- Χριστιανοδημοκράτης (Vatic – form).
- Υπουργός Εξωτερικών, Οικονομίας και 2 φορές πρωθυπουργός.
- Από τους πατέρες της Ευρώπης μαζί με τον Αντενάουερ, Ντε Γκάσπερι, Μονέ.

Τα βασικά στοιχεία της δήλωσης Σουμάν 1/2

- Η Ευρώπη δεν θα δημιουργηθεί δια μιας, ούτε σε ένα συνολικό οικοδόμημα : θα διαμορφωθεί μέσα από συγκεκριμένα επιτεύγματα που θα δημιουργήσουν πρώτα μια πραγματική αλληλεγγύη.
- Η συγκέντρωση των ευρωπαϊκών εθνών απαιτεί να εξαλειφθεί η μακράιωνη αντίθεση της Γαλλίας και της Γερμανίας.

Τα βασικά στοιχεία της δήλωσης Σουμάν

2/2

- Η γαλλική κυβέρνηση προτείνει να τεθεί το σύνολο της γαλλογερμανικής παραγωγής άνθρακα και χάλυβα κάτω από μια κοινή Ανώτατη Αρχή, με μια οργάνωση ανοιχτή στη συμμετοχή των άλλων χωρών της Ευρώπης.
- Με τη συγκέντρωση των βασικών παραγωγών και τη θέσπιση νέας Ανώτατης Αρχής, οι αποφάσεις της οποίας θα συνδέσουν τη Γαλλία, τη Γερμανία και τις χώρες που θα προσχωρήσουν σε αυτή την κοινότητα, αυτή η πρόταση θα υλοποιήσει τις πρώτες συγκεκριμένες βάσεις για μια ευρωπαϊκή ομοσπονδία, απαραίτητη για τη διατήρηση της ειρήνης.

Robert Schuman

(1886 –1963)

Robert Schuman, Γάλλος πολιτικός και διπλωμάτης, θεωρείται ένας από τους πατέρες της Ευρώπης. Πηγή: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bundesarchiv_Bild_183-19000-2453,_Robert_Schuman.jpg, German Federal Archives, Άδεια: CC – BY – SA de.

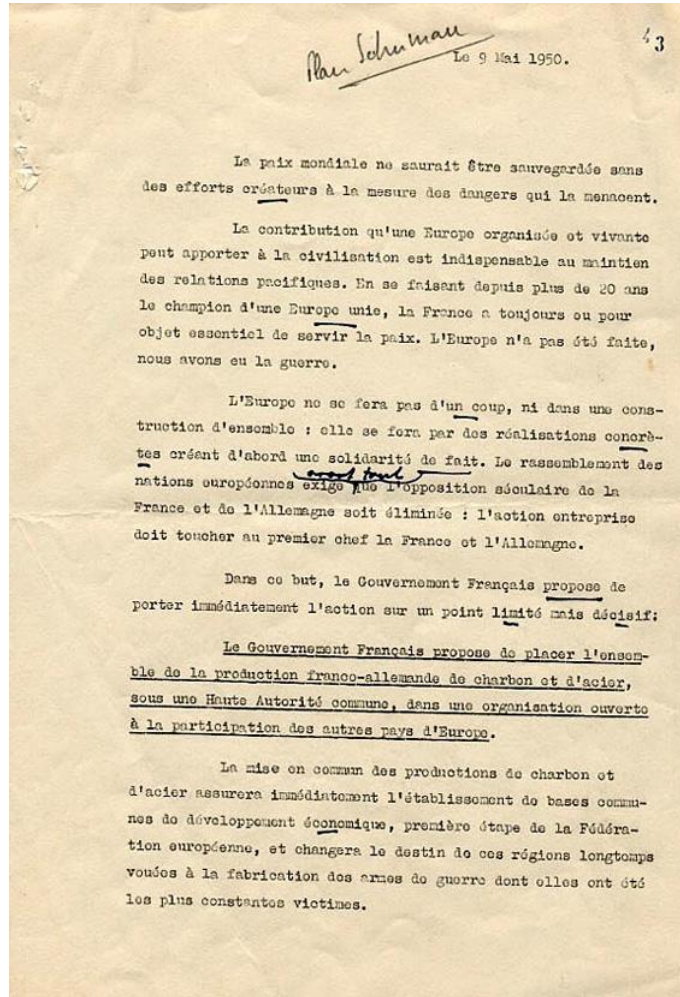

Η δήλωση Σουμάν βρίσκεται (στα γαλλικά) στην ιστοσελίδα

- http://www.ena.lu/declaration_robert_schuman_paris_1950-2-15836 .

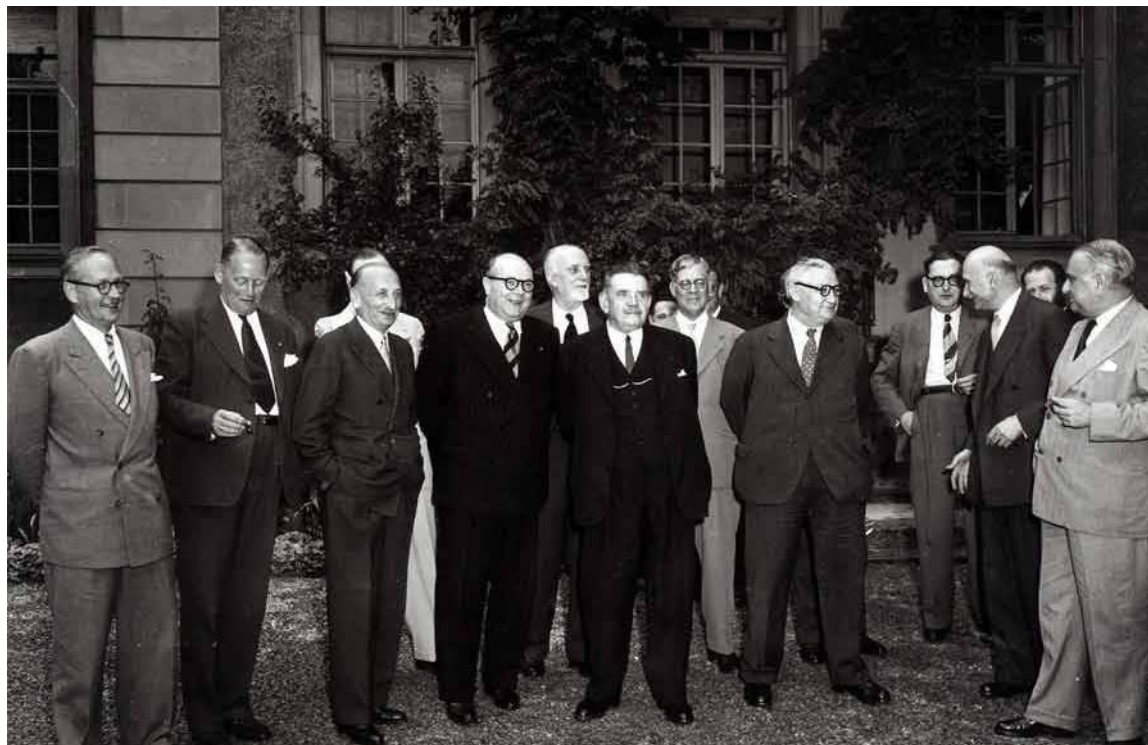
Η δήλωση Σούμαν

- Πηγή : The Schuman Declaration, Centre européen Robert Schuman - Maison de l'Europe de Scy-Chazelles - 8, rue Robert Schuman - 57160 Scy - Chazelles (France), www.centre-robert-schuman.org , Άδεια: CC – BY – NC – SA.

Υπουργοί Εξωτερικών στο Συμβούλιο της Ευρώπης (Στρασβούργο, 1949)

Ministers of Foreign Affairs attending one of the first meetings of the Committee of Ministers of the Council of Europe (Court of the Municipality Palace / Strasbourg, 8 August 1949), http://www.coe.int/t/dc/files/source/2010_exhibition_turkey.pdf, Copyright: Photo European Parliament.

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) 1/2

- Συνθήκη Παρισιού 18.4.1951.
- Τέθηκε σε ισχύ 23.7.1952.
- Έληξε 23.7.2002.
- Ένα μίγμα υπερεθνικών και διακυβερνητικών στοιχείων.
- Η πρωτοτυπία – το πρώτο υπερεθνικό όργανο στην ιστορία της Ευρώπης.

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) 2/2

Ο Robert Schuman υπογράφει την Συνθήκη των Παρισίων (18 April 1951),

http://www.cvce.eu/obj/robert_schuman_signs_the_treaty_of_paris_paris_18_april_1951-en-e0aaafda-1a70-4f21-a1a0-cb968da41c5d.html, Copyright: Photo European Parliament.

Τα υπερεθνικά χαρακτηριστικά της ΕΚΑΧ

- Η Ανώτατη Αρχή λαμβάνει δεσμευτικές αποφάσεις χωρίς εμπλοκή κρατών.
- Άρθρο 9 της Συνθήκης: «Κάθε κράτος μέλος δεσμεύεται να σεβασθεί τον υπερεθνικό αυτό χαρακτήρα και να μην επιδιώκει να επηρεάζει τα μέλη της Ανώτατης Αρχής κατά την άσκηση των καθηκόντων τους».

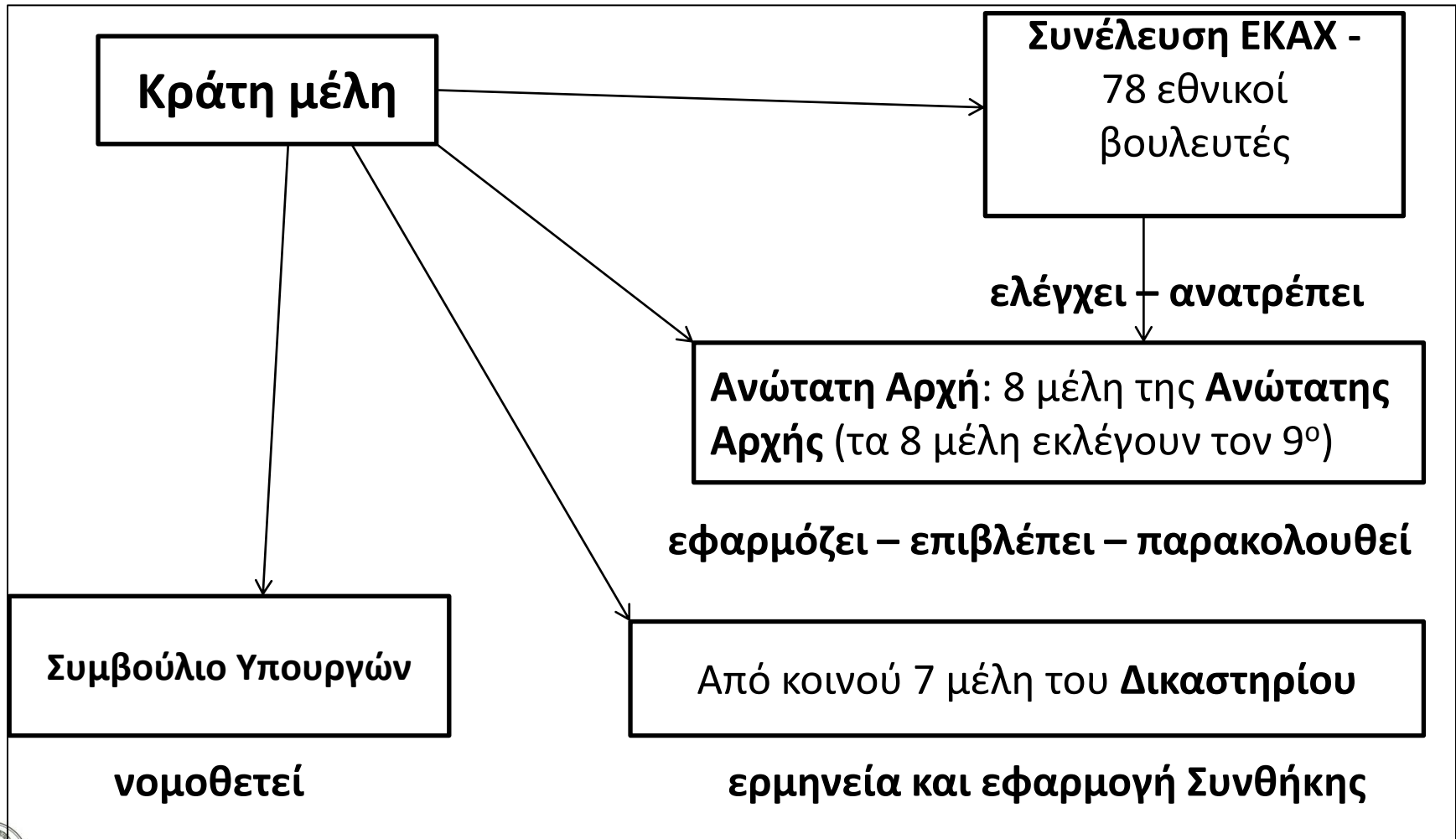

Το θεσμικό πλαίσιο της ΕΚΑΧ 1/2

- Κράτη μέλη
  - Συνέλευση ΕΚΑΧ (78 εθνικοί βουλευτές): ελέγχει και ανατρέπει την Ανώτατη Αρχή.
  - 8 μέλη της Ανώτατης Αρχής (τα 8 μέλη εκλέγουν τον 9^ο): εφαρμόζει, επιβλέπει, παρακολουθεί.
  - Από κοινού 7 μέλη του δικαστηρίου: ερμηνεία και εφαρμογή της Συνθήκης.
  - Συμβούλιο υπουργών: νομοθετεί.

Το θεσμικό πλαίσιο της ΕΚΑΧ 2/2

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ιωάννης Παπαγεωργίου. «Ιστορία, Θεσμοί και Θεωρίες της ΕΕ. Από τις απαρχές μέχρι την ΕΚΑΧ.». Έκδοση: 2.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS230/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

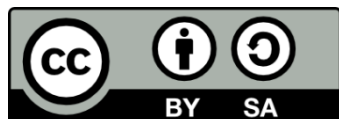
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος 1^{ου} Μαθήματος

Επεξεργασία: Γαβριέλα Λ. Μαζαράκη
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2014

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την 2^η έκδοση.

Έχουν προηγηθεί οι κάτωθι εκδόσεις:

- Έκδοση 1^η διαθέσιμη εδώ.

<http://www.polsci.auth.gr/index.php?lang=el&rm=2&mn=15&csid=%CE%9A%CE%A50403>.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

